

Sandheden?

Indhold

Sandheden?

3 Jeg lyver altid! Er det sandt?

– leder

4 Den største trussel

– skelnen mellem sandhed og løgn
– politiker

6 Sandheden – og kun sandheden

– skelnen mellem sandhed og løgn
– jurist

8 Alle mennesker lyver

– skelnen mellem sandhed og løgn
– lærer

10 »Man kommer langt med sund fornuft«

– skelnen mellem sandhed og løgn
– journalist

12 Er sandheden blevet individuel og relativ?

– en teologisk overvejelse

15 Hvad er egentlig sandhed, når sandheden virker til at splintre?

– en bibelsk overvejelse

18 At se Jesus' ansigt

– portræt af Søren P. Grarup

21 Hånd, hjerte og hoved

– Elijah Browns tanker om sammenhæng

24 Verdens baptister samlet

– Baptist World Alliance's verdens-kongres i Brisbane i Australien.

26 Danske og ukrainske baptister giver håb til krigens børn

– om hjælpearbejde i Ukraine

28 Proces efter synoden

– om fornyelsesprocessen
Genstart2025

30 Jesus døde for mig

– serie om personlig bibelbrug

31 Giv en gave til baptist.dk

31 Navne

32 Desperat hetz mod døbere på pietismens tid

– Genstart 1525 – markering af 500-året for døbere i Europa og Danmark

34 Jordskælvskatastrofe i Myanmar

– baptistkirker bringer håb og hjælp

36 Bønnens magt er stor

– klumme

Udgivet af Baptistkirken i Danmark
Nummer 4, 2025 – 172. årgang

Forsidefoto: AI-genereret billede lavet af
Henrik Andersen

Udgivelsesdatoer og deadlines
Nr. 5: 12. december. Deadline 13. oktober.

- baptist.dk kan læses på www.baptist.dk.
- følg også bladet på Facebook.
- bladet kan modtages som lydfiler på CD ved henvendelse til Sekretariatet.

Redaktion

Hanne Kiel, ansvarshavende redaktør
tlf. 3190 8190, hanne_kiel@hotmail.com
Jamie Lynn Cunningham
jamielynn.cunningham@yahoo.com

Mads Leth
tlf. 2972 7860, lethmads@gmail.com
Lone Møller-Hansen
tlf. 2347 4015, lm-h@outlook.dk

Renate Zimmermann
tlf. 6165 2656, renatezimmermann@gmail.com
Gitte Elleby, redaktionssekretær
tlf. 2299 0424, gitte@baptistkirken.dk

Oplæser og ansvarlig for lydudgaven: **Ole Engel**

Grafisk design: pedersen & pedersen
Trykkeri: Jørn Thomsen Elbo
Oplag: 2.800

baptist.dk er Baptistkirken i Danmarks kirkeblad og kan sendes til alle med tilknytning til en baptistmenighed.

Artikler er ikke nødvendigvis udtryk for Baptistkirken i Danmarks eller redaktionens holdning. Idéer, artikelforslag og digitale billeder modtages gerne.

Baptistkirken i Danmark

Sekretariatet
Lærdalsgade 7, st.tv., 2300 København S
Tlf. 3259 0708 – mandag-fredag kl. 9-12
E-mail: info@baptistkirken.dk
Hjemmeside: www.baptistkirken.dk

Henvendelse om adresseændring til din lokale menighed. Dødsfald og nye medlemmer indberettes til Sekretariatet.

Gaver til baptist.dk: Kan indbetales på 3201 10042879 eller MobilePay 90519 mærket »baptist.dk«. Gaver er fradragsberettigede efter gældende regler.

Jeg lyver altid! Er det sandt?

Det burde være simpelt at skelne fakta fra fup og sandt fra falsk.

[≡] Mads Leth

[🖼️] AI-genereret billede lavet af Henrik Andersen

Enten er et udsagn i overensstemmelse med virkeligheden – eller også er det ikke. Altså: enten regner det i dag, eller også gør det ikke. Enten udskriver statsministeren valg i 2026, eller også gør hun ikke. Er det ikke sandt?

Næppe! For helt så simpelt er det ikke med sandheden.

Sandheden har mange ansigter

Der er absolutte, historiske og teologiske sandheder. Sandheden kan være objektiv, subjektiv, eksperimentel, hel eller halv. Den kan pyntes på og er af og til ilde hørt, og så bliver den ofte serveret af børn og fulde folk. Sandheden kan endda være dynamisk og foranderlig. Det, vi ser som fakta i dag, er ikke nødvendigvis fakta i morgen.

Endelig kan fakta gengives på mange måder. »Styrmanden var ikke fuld i dag«, er et udsagn med en vis værdiladning. Hvad kalder du for øvrigt farvandet mellem Mexico og Florida? Den Mexicanske Golf eller Den Amerikanske Golf? Begge dele er sandt, men dit svar fortæller,

hvem du er. Det er din personlige sandhed, som ikke kan sige sig fri for at være indviklet i kultur, moral, politik og måske endda tro.

Videnskabelig sandhed

Ikke engang videnskaben har styr på fakta og kan tage patent på sandheden. Selv i matematikken – hvor man ellers finder trøst i, at 7 gange 17 til evig tid vil være 119 – eksisterer der ubeviselige sandheder. Altså udsagn, som er sande, men som man aldrig kan verificere sandhedsværdien af. Man kan bevise, at udsagnene ikke kan bevises!

Løgnparadokset

Sandhedens tøjlesløshed kan anskueliggøres med løgnparadokset, der har været kendt siden oldtiden. Hvad er sandhedsværdien af udsagnet: »Jeg lyver altid«? Gæt engang! Er det sandt, så er det løgn, og er det løgn, så er det sandt!

Måske hænger det sammen med, at tvivlen på, hvad der er sandt og falsk, er et uudgåeligt grundvilkår for mennesket. Det kommer tydeligt til udtryk i dialogen mellem Jesus og Pilatus, hvor Jesus siger: »Derfor er jeg født, og derfor er jeg kommet til verden, for at jeg skal vidne om sandheden. Enhver, som er af sandheden, hører min røst.«¹ Dertil svarer Pilatus tørt: »Hvad er sandhed?«

¹ Johannesevangeliet kap. 18, vers 37-38

Den største trussel

Jeppe Bruus, baptist og minister: »Nyheder styret af algoritmer er den største trussel mod vores demokrati«.

»Nogle vil ikke anerkende fakta, selvom de er evidensbaserede.«

[≡] Lone Møller-Hansen

[📷] Marie Hald

Jeppe Bruus sidder på en af de tunge ministerposter i Mette Frederiksens regering: Den Grønne Trepert. Hans opgave er at få enderne til at nå sammen mellem forskere, politikere og landmænd. Det kræver både viden og politisk tæft. I den position skal han ofte skelne mellem sandhed og løgn. Eller i hvert fald den redigerede sandhed, hvor nogle plejer deres særinteresser. Han giver dette interview til baptist.dk, mens han kører i ministerbilen på vej til lufthavnen og til Bruxelles.

Hvordan afgør du personligt, om en oplysning er troværdig?

»Det afhænger af kilden. Men selvom jeg har tillid til kilden, kan den oplysning, jeg får, være direkte falsk. Jeg er nødt til at være kritisk hele tiden. Det er ikke noget nyt. Udfordringen er de nye kilder, der er til nyhedsstrømmen. Jeg har mest tillid til evidens. Er der forskning bag de informationer, jeg får? Universiteter eller andre.

Jeppe Bruus

- minister for Den grønne Trepert
- opvokset i og medlem af Tølløse Baptistmenighed

Den grønne Trepert

- består af regeringen, Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevareforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening.

»Den største trussel er de store tech-virksomheder, der påvirker valg og forsøger at være kritiske overfor den regulering, vi lægger ind over dem.«

Oplysninger baseret på en mere eller mindre tilfældig undersøgelse har ikke samme vægt.«

Faktaresistens

– *Hvordan agerer du, hvis du møder ›faktaresistens‹?*

»Jeg kan godt blive overrasket, når nogen, jeg normalt har tillid til, udviser den adfærd. Ofte er det båret af personlige oplevelser, og så prøver jeg at forstå, hvad der ligger bag. Jeg bruger ikke altid tid på at overbevise et menneske om noget andet. Jeg er meget kritisk med, hvor jeg bruger min energi.«

Jeppe kan godt blive irriteret, når han selv har styr på en historie og sidder med en viden, der viser, at det, en anden påstår, ikke er sandt. »Når de ikke bøjer sig for, at jeg siger: ›Studier viser ...‹. Nogle vil ikke anerkende fakta, selvom de er evidensbaserede. De stoler ikke på forskerne. Tror, at de har andre dagsordener. Det kan udvikle sig til mistænkeliggørelse og endda konspirationsteorier.«

Hele sandheden?

– *Er sandhed et absolut ideal for dig?*

»Jeg synes ikke, man altid er forpligtet til at fortælle hele historien. Vi sorterer vel alle sammen i det, vi fortæller. Det er ikke at lyve. Men vi skal også som venner og familie kunne være i samtalen. Nogle gange kan vi komme med et godt råd, men det er ulideligt, hvis vi hele tiden retter på hinanden.«

– *Hvad oplever du som den største udfordring for sandheden i dagens samfund?*

»Det er, at vi har meget forskellige kanaler til den viden, vi bliver fodret med. For mange under 30-35 år er det algoritmer på Tik-tok og Snapchat, der styrer deres nyhedsflow. Det er den største trussel mod vores demokrati og vores fælles opfattelse af, hvad der er rigtigt og forkert. Færre ser nyheder på DR og TV2, stort set ingen læser avis.«

Optimistisk

»Heldigvis er der også noget positivt i samfundet, som styrker os: Flere og flere melder sig ind i foreningslivet, deltager i idræt eller går til spejder. Jeg er alligevel optimistisk på demokratiets vegne. I det, jeg arbejder med, vil mange gerne være med til at gøre noget lokalt. I treparten sætter vi os om samme bord. Vi op søger kilder, der ikke er styret af algoritmer. Den største trussel er de store tech-virksomheder, der påvirker valg og forsøger at være kritiske overfor den regulering, vi lægger ind over dem. Jeg står midt i en enorm politisk kamplads, hvor det bliver sværere og sværere at gennemskue, hvad der sker, og motiverne bag.«

Men det lyder, som om Jeppe nyder det trods alt.

Sandheden – og kun sandheden

Interview med **Tom Lund Pihlmann Christensen**, der har været offentlig anklager i 15 år og ført sager i by- og landsretten.

[≡] Hanne Kiel
[📷] Leif Christensen

»Er sandheden relativ og individuel eller findes der en absolut sandhed?«, spurgte jeg. Og Tom Lund Pihlmann Christensen, offentlig anklager gennem 15 år, svarede kontant: »Sandheden er relativ i juraens verden – men det er politiets og anklagemyndighedens opgave at finde frem til den faktiske virkelighed.«

Er det altid tydeligt for dig, hvad sandheden er, eller kommer du i tvivl?

»En straffesag begynder normalt med en anmeldelse, som politiet efterforsker«, forklarer Tom. »Dernæst overdrages sagen til en anklager, som ud fra beviserne vurderer, om der er begået noget strafbart, og om der kan rejses tiltale. Endelig vurderer retten, om der skal

fældes dom. Både politiet og anklageren skal være objektive i behandlingen af sagen.«

»Men det er ikke altid tydeligt for anklageren, hvad sandheden er. Fx kan beviserne være utilstrækkelige, og så skal anklageren slutte sagen, for man må kun rejse tiltale, hvis der er tilstrækkelige beviser for en persons skyld. Enhver rimelig tvivl skal principielt altid komme den tiltalte til gode. Det er et vigtigt princip for den enkelte borgers retssikkerhed. Det kan selvfølgelig være irriterende, når man bliver nødt til at slutte en sag mod en person, som man ved, er skyldig, fordi der mangler beviser, eller fordi beviserne ikke må bruges i retten.«

Hvordan trækker du på din faglighed, når du skal skelne mellem sandhed og løgn?

»Jeg foretager en samlet vurdering af beviserne for at finde frem til sandheden. Nogle beviser som fx DNA og videooptagelser vejer tungere end andre. Desuden hjælper det at få erfaring og dermed større viden om og forståelse for, hvilke beviser, der er relevante og troværdige. Det gør det lettere for mig at vide, hvad der skal til, for at en sag kan føre til domfældelse i retten.«

Hvad vejer tungest i din vurdering, når to vidneudsagn er indbyrdes modstridende?

»Det vil altid veje tungt, hvis en forklaring virker troværdig og stemmer overens med andre beviser. Hvis en forurettet fx forklarer, at han er blevet slået i hovedet, så er det mere troværdigt, hvis det understøttes af en undersøgelse på skadestuen. Hvis der kun er to modstridende troværdige forklaringer fra sagens personer, vil anklageren ofte være nødt til at slutte sagen, for der skal være tilstrækkelige beviser for mistænktes skyld. Det er ofte udfordringen i voldtægtssager.«

Er du altid upartisk?

»Ja, det har jeg altid været. Det vægter jeg meget højt! Anklagerens opgave er at søge sandheden og retfærdigheden. Man skal være objektiv og upartisk og se på sagen fra alle sider. Derfor skal politiet og anklageren efterforske og vurdere, hvad der taler for og imod den mistænktes skyld.«

»Men det er ikke altid tydeligt for anklageren, hvad sandheden er.«

»» Det vil altid veje tungt, hvis en forklaring virker troværdig og stemmer overens med andre beviser. ««

»» Anklagerens opgave er at søge sandheden og retfærdigheden. ««

Har du oplevet, at der er blevet fældet en dom, der er i modstrid med det, du vurderer som sandheden?

»Jeg kan ikke huske, at en person er blevet dømt, hvor jeg selv er kommet i tvivl om personens skyld«, svarer Tom og fortsætter: »Derimod har jeg oplevet, at en tiltalt er blevet frifundet, fordi retten har vurderet beviserne anderledes. Der sker sjældent fuldstændig frifindelse, for som anklager rejser man kun tiltale, hvis man vurderer, at beviserne er tilstrækkelige til domfældelse.«

»Det er også sket, at et vidne har ændret forklaring i retten, så sandheden ikke er kommet frem – fx i sager om partnervold. Det kan være frustrerende, fordi man kan være bekymret for, om volden fortsætter og bliver voldsommere.«

»Det er selvfølgelig træls, at en person frifindes, hvis man ved, at personen er skyldig, men det er bedre, at 10 skyldige frifindes end én uskyldig dømmes. Det er også et fundamentalt princip i dansk ret.«

Tom Lund Pihlmann Christensen

- chefkonsulent i Rigspolitiet
- uddannet jurist
- tilhører Kors Kirkens Baptistmenighed

Alle mennesker lyver

Engang havde mine børn en bog, der hed »Alle drager ryger« – og dragefars problem var, at familien ville have ham til at stoppe med at ryge.

[≡] Tine Kragh

[📷] Unsplash

Da jeg blev spurgt om dilemmaet mellem løgn og sandhed i mit arbejde som folkeskolelærer – bemærk i det følgende, at jeg har 1.-3. klasse – tænkte jeg med det samme på bogen »Alle drager ryger«, for jeg vil nemlig vove den påstand, at »alle mennesker lyver«. Som vi vokser og lærer, at det er forkert, øver vi os i at lade være. Det lærer vi i kirken, men helt sikkert også i skolen.

Vi underviser børnene i, at det koster mere at lyve end at sige sandheden: »Konflikten, vores utilfredshed med din handling, bliver ikke nær så stor, hvis du indrømmer fra starten« – eller: »Det er bedst at være til at stole på«. Og pædagogikken i dag siger altid: Søg bag handlingen/løgneren.

Hvorfor lyver vi?

Det kan vist siges forenklet sådan her: Vi lyver for at undgå noget eller for at opnå noget. Vi tror måske, at vi kan undgå konflikt, »ballade«, straf eller bare at gøre noget, der er kedeligt eller besværligt – eller vi vil opnå at være interessante, sjove, være med hvor tingene sker, blive lyttet til.

Når vi er os det bevidst, går vores arbejde ud på at skabe rammer, så børnene bliver trygge nok til at fortælle, når noget er galt, og rummelige nok til, at alle kan være med i fællesskabet, så de ikke behøver at hævde sig. Dét er et vanskeligt arbejde, for der skal så lidt til at ødelægge tillid, og så meget til at opbygge den igen. Vi tror grundlæggende på, at alle børn gør det så godt, de kan. Men der kan som nævnt være mange faktorer, der gør, at man fraviger dét, som man godt ved, er af det gode.

Hensigten bag løgneren

Vi skelner selvfølgelig også mellem mere eller mindre alvorlige løgne, »hvide løgne« og fortællelser. Når børnene har en konflikt, ser de som regel ikke ens på, hvad der skete – de lyver ikke bevidst, men har en ret selektiv hukommelse. Mest for at undgå yderligere konflikt eller at tabe ansigt. Så prøver vi at opklare den ved at spørge de stridende parter hver for sig og sammen. Vi hører de andre børn, hvordan de har oplevet det, der skete.

Og hvis det skal være rigtig godt, når vi også at tale med alle børnene om, hvad man kunne gøre næste gang, hvilke muligheder har man

»Vi lyver for at undgå noget eller for at opnå noget.«

i en konfliktsituation? Der hænger en plakat i klassen, som vi tit taler om, som foreslår fx: slå sten-saks-papir, hent en voksen, tæl til 10 og træk vejret dybt, bed et andet barn om at foreslå noget, fjern dig fra situationen.

De alvorligere ting kan være, hvis noget »bliver væk« fra køleskabe eller andre skabe og skuffer, eller der måske er blevet smidt rundt med ting i klasserne eller skrevet noget på vægge, af og til ødelægges der også noget. Det er svært at få nogen til at indrømme de ting. Vi kan af og til have held med at bilde dem ind, at der er kameraer på gangene – her lyver de voksne! Eller andre har set noget, men her vil vi voksne hellere selv arbejde med at holde øje frem for at opfordre til, at børnene skal angive hinanden.

At skelne

I arbejdet med at skelne mellem løgn og sandhed lærer vi også børnene om ironi, at lave sjov, hemmeligheder, hvide løgne (jeg ved

»De lyver ikke bevidst, men har en ret selektiv hukommelse.«

» Vi underviser børnene i, at det koster mere at lyve end at sige sandheden.«

ikke, hvad bedstemor fejler, nok ikke noget alvorligt) og endelig fortællinger, som også kan have udseende som løgne. Fortællinger sker enten for at beskytte nogen (man behøver ikke at være bundærlige eller sige alt, hvad man tænker) eller igen for at undgå noget.

Vi har gode etiske undervisningsmaterialer

til at hjælpe os, men det er en daglig træning, der foregår. Det sker hele tiden både for børn og voksne, at vi omgår sandheden, og det er sjældent af ond vilje. Der er som regel en (god) hensigt bag. Arbejdet går ud på at finde hensigten og ikke gøre nogen »forkert« – for: Alle mennesker lyver.

Tine Kragh

- folkeskolelærer i Indskolingen
- menighedsrådsformand i Vrå Baptistkirke
- medlem af BaptistKirkens ledelse

» I får den del af virkeligheden,
vi har valgt at give videre. «

»Man kommer langt med **sund fornuft**«

Søren Kofoed er journalist og formidler
dagligt dele af virkeligheden.

[] Lone Møller-Hansen
[] Peter Krogh og Unsplash

Søren Kofoed sidder på redaktionen på TV2 Bornholm i Aakirkeby. Han har mange titler, politisk redaktør og redaktionssekretær – meget går igennem hans hænder og hoved på en arbejdsdag. Som altid skal det ende ud med et par nyhedsudsendelser og artikler på netmediet tv2bornholm.dk.

Dér, hvor han mest møder løgne – som vi efterhånden kalder fake news – er på nettet. Søren siger: »Hvis noget er for godt til at være sandt, er det nok rigtigt, at det ikke er sandt. Sund fornuft kommer man langt med, men sund fornuft er selvfølgelig »elastisk i meter-mål«. Det, vi lærer i journalistbranchen, er en naturlig skepsis. Man skal altid vende i baghovedet, om det her billede eller den her tekst kan være sand?«

Rendestens-plattform

Facebook har efter Sørens mening udviklet sig til en ›rendestens-plattform‹: »Jeg har stadig en facebook-profil, men skriver eller deler aldrig selv noget. På TV2 Bornholms profil er jeg kritisk overfor to former for skriverier: Dem, der mener noget om alting – og dem kender vi – og så er der troldene. Indimellem får jeg mistanke om, at det ikke er et levende menneske, der skriver her. Der er en anden dagsorden. Så sletter vi indlægget. Det giver selvfølgelig mere censur, og det er ikke godt, men det er det redskab, vi er nødt til at hive op af værktøjskassen.« – Han oplever ikke noget dilemma i forbindelse med fake news.

Synsninger

Søren omtaler også ›synsninger‹ – altså det, ›man synes!‹ »Det er det nye fakta, og det er helt ude i mosen. Hvis folk fastholder noget, der ikke kan dokumenteres, så stopper det dér med et ›Tak for snakken‹. En gang imellem kan der slippe noget igennem, som ikke er 100% dokumenteret, men så kommer der ofte nogen og siger: ›Det passer ikke!‹ Men som medie kan vi ikke holde til at sætte troværdigheden på spil.«

Han slår fast, at regional-tv ikke er et holdningsmedie: »Det er aviser i højere grad. De har fx en leder. Det har vi ikke. Vi præsenterer bare historien; de mennesker, vi interviewer, suppleres med fakta og andre oplysninger. Det

kan ikke altid lade sig gøre at lade begge sider af en sag blive hørt første dag – men så tager vi bare den anden vinkel næste dag. På en måde er vi en slags ›feel-good‹-medie. Lidt ufarlige og ikke interessante nok for rigtig fake news.« Og Søren tilføjer: »I vores branche formidler vi kun et udsnit af virkeligheden. I får den del af virkeligheden, vi har

valgt at give videre. Det er sandt, men ikke hele sandheden.«

AI nyhedsbreve

Søren tilføjer to situationer, hvor han er betænkelig: »Som journalist er jeg opmærksom på nyhedsbreve, som bliver lavet af AI. Det er

»Sund fornuft kommer man langt med, men sund fornuft er selvfølgelig elastisk i metermål.«

ikke nødvendigvis fake news, men er tegn på en ny virkelighed. Vi skal vide, at robotter skriver noget, der aldrig bliver rørt af mennesker, og hvis robotterne er fodret med oplysninger, der ikke er sande, sniger det sig jo ind.«

Det andet, Søren nævner, handler om at narre penge fra os: »Jeg meldte mig ind i en investerings-gruppe på Whatsapp – et alternativt telefon/sms-medie, der er meget brugt i resten af verden. Vi kunne få aktietips. Så googlede jeg ham, der stod for det – og fandt en mand, som var meget irriteret over, at hans navn blev misbrugt. Jeg sendte hans besked ind i gruppen – og blev straks smidt ud. På et tidspunkt ville ›han‹ sikkert forsøge at få os til at investere i noget for at svindle os. Igen handler det om sund fornuft. Hvis nogen lover et afkast på 100% eller mere, er det for godt til at være sandt.«

Vi slutter med at tale om, at vores kristne vidnesbyrd jo altid er personlige erfaringer. Hertil siger Søren: »Det er godt, at Jesus er Sandheden, for meget af alt andet kan vise sig ikke at være sandt.«

Søren Kofoed

- journalist, politisk redaktør og redaktionssekretær på TV2Bornholm igennem 19 år
- medlem af Baptistkirken Bornholm

»Vi skal vide, at robotter skriver noget, der aldrig bliver rørt af mennesker.«

Er sandheden blevet individuel og relativ?

Alternativet til nutidens individualistiske, relative sandhedsbegreb, er ikke en absolut sandhed, men kærlighed.

» Gud er sandheden selv, hævdede den kristne teologi, men Gud er i sig selv ubegribelig og udsigelig.«

»Hvad betyder det egentlig, når vi nu i stedet kalder sandheden relativ snarere end absolut?«

[≡] Johannes Aakjær Steenbuch
[📷] Unsplash

Fordi den treenige Gud er fællesskab i sit væsen, kan sandheden i den kristne teologi kaldes »relationel«. Derfor er kærlighed alternativet til den moderne individualistiske, relative forståelse af sandheden.

Vi siger ofte, at sandheden er blevet »individuek« og »relativ«. De store fælles sandheder er blevet til mange små. De sociale medier fungerer som ekkokamre, hvor vi hver især får bekræftet vores egen sandhed, uden at vi behøver at føre bevis og begrunde vores meninger.

Nok har vi en velbegrunnet skepsis overfor absolutte sandheder, som i form af politiske og religiøse ideologier ofte har gjort mere skade end gavn. Men hvad betyder det egentlig, når vi nu i stedet kalder sandheden relativ snarere end absolut?

Forskellige sandhedsbegreber

Spørgsmålet om, hvad sandhed overhovedet er, har været centralt siden filosofiens begyndelse. Igennem tiden har en række forskellige sandhedsbegreber gjort sig gældende.

Sandhed kan være, når det, vi siger, svarer til virkeligheden. Det kan også være, når noget passer ind i helheden, eller mere pragmatisk, når noget »virker«. Sandhed kan også være en begivenhed, hvor noget afdækkes og kommer til syne som sandt.

Men hvad vil det så sige at kalde sandheden »relativ«? At noget er »relativt« (fra latin, *relativus*) betyder, at det kan føres tilbage til noget andet. At noget er »absolut« (fra latin, *absolutus*) betyder derimod, at det er uafhængigt og ubetinget.

Hvis sandheden er »relativ«, betyder det altså, at sandheden afhænger af noget andet – det kunne fx være individet, det enkelte menneske, der i dag måske ligefrem siges at skabe sin egen sandhed. Det skal selvfølgelig forstås i forhold til en førmoderne tankegang, hvor sandhed i mindre grad afhang af individet.

Sandheden er relationel

Spørgsmålet om sandhed var også en del af den kristne teologi og filosofi, som den udviklede sig siden begyndelsen i senantikken. Teologer kom efterhånden frem til et sandhedsbegreb, som kan kaldes relationelt. Gud er sandheden selv, men Gud er jo treenig, og det vil sige, at Gud er relateret i sit væsen.

I den nikænske trosbekendelse fra år 325 beskrives Gud Søn som »lys af lys« og som »sand Gud af sand Gud«. Sandheden kommer os i møde i Kristus, der er Guds Ord. Hvor græsk filosofi ofte arbejdede med ét øverste princip, der bestemmer alt andet, formulerede den kristne teologi efterhånden en forståelse af Gud som et fællesskab af Fader, Søn og Helligånd, der kun er, hvad de er, i kraft af deres relationer til hinanden.

»Faderen kendes kun ved Sønnen, ligesom sandheden kun kendes ved sandheden«, skrev den oldkirkelige teolog Klemens af Alexandria i det tredje århundrede. Sandheden er med andre ord relationel og personlig, som vi kender det fra Jesus, der beskrev sig selv som »sandheden«. ¹ Sandheden kan kun begribes i dens relationer, men i sig selv er den utilgængelig for mennesker. →

→ Sandheden tager mange former

Gud er sandheden selv, hævdede den kristne teologi, men Gud er i sig selv ubegribelig og uudsigelig. Derfor må Gud tilpasse sig menneskers begrænsede fatteevne. Gud kommer mennesker i møde, i sidste ende ved selv at blive menneske. Sandheden kan ikke bevises, men må tages for *givet* i tro.

Det betød også ifølge den tidlige kristne teologi, at sandheden antager forskellige former, afhængigt af menneskers og kulturers særtræk og behov. Sandheden er i sig selv én og uforanderlig, for sådan er Gud, men fordi vi lever i en foranderlig virkelighed præget af mangfoldighed, må sandheden også antage mange former.

Det er grunden til, at Bibelen i så høj grad taler om Gud i billedsprog og lignelser. Den latinske teolog Augustin forklarede i sin bog *Bekendelser*, skrevet omkring år 400, at selvom sandheden er én, kan vi have forskellige tolkninger af sandheden, som hver især kan være sande. Vi kender fx ikke forfatterintentionen bag skabelsesberetningen, men vi kan have forskellige udlægninger, som kan være sande, så længe de er drevet af en grundlæggende kærlighed til Gud og mennesker.

Sandhed er ikke løsrevne facts og kendsgerninger, men en virkelighed, vi får del i af nåde. Der er en mangfoldighed af sande anskuelser,

skriver Augustin, men det er sandheden selv, altså Gud, der må fremkalde enighed.

De ›absolutte‹ sandheders kamp

Selvom Gud kan kaldes den ›absolutte sandhed‹, er sandheden altså samtidig relationel, fordi Gud er treenig. Vores enkelte sandheder kan måske ligefrem kaldes relative, fordi de altid afhænger af noget andet – og i sidste ende af Gud.

Fra det perspektiv er problemet måske ikke så meget, at sandheden er blevet ›relativ‹, for det har den altid været, men at vi nu har hver vores ›absolutte‹ sandhed, altså uafhængige sandheder, som vi står stejlt på. ›Min‹ sandhed er nu engang ›min‹. Vi skimmer lynhurtigt de sociale medier, gør os vores meninger, og smider en kommentar ind, som passer til vores verdensbillede.

Det skaber konflikter. En tilgang til ›sandheden‹, som er drevet af kærlighed, må derimod forsøge at rumme forskelle, men uden at gøre forskellighed til sandheden selv. Det kræver, at vi accepterer en grad af mangfoldighed, men også, at vi finder et fælles fodslag i en dybere sandhed uden for os selv.

» Sandheden antager forskellige former, afhængigt af menneskers og kulturers særtræk og behov. «

Johannes Aakjær Steenbuch

- medlem af Teologisk Forum i Baptistkirken
- ph.d. i patristik, studiet af kirkefædrene
- cand.mag. i filosofi
- bor på Bornholm og tilhører Baptistkirken Bornholm

» ›Min‹ sandhed er nu engang ›min‹. «

Hvad er egentlig **sandhed**, når sandheden virker til at splintre?

Vi lever i en tid, hvor det bliver sværere og sværere at finde ud af, hvad der egentlig er sandt.

[≡] Ulrick Refsager Dam
[📷] Unsplash

Sociale medier viser kun det, folk vælger at vise. Politikere taler udenom og pakker deres budskaber ind i halve sandheder og strategisk stilhed. Reklamer lover os lykke, hvis bare vi køber det rigtige. Algoritmerne bestemmer, hvilke historier vi skal læse, ikke fordi de er vigtige, men fordi de får os til at klikke.

Og så er vi slet ikke begyndt at tale om AI, altså kunstig intelligens. Midt i det hele står vi og forsøger at finde vej. Hvem kan vi stole på? Hvad er rigtigt? Hvad er virkeligt?

At møde sandheden

Også i kirkerne kan det blive rodet. Nogle bruger troen som en regelbog, hvor alt skal måles og vejes. Andre vil gerne åbne for tvivlen og kærligheden, men mangler sprog for, hvad der

så bærer. Derfor bliver spørgsmålet om sandhed så vigtigt. For uden sandhed mister vi retningen og tilliden – og vi risikerer at miste hinanden.

Jesus siger til os: »Hvis I bliver i mit ord, er I sandelig mine disciple, og I skal lære sandheden at kende, og sandheden skal gøre jer frie.«¹ Senere fortæller han også sine disciple, at han »er vejen og sandheden og livet.«²

Jesus taler ikke her om sandhed som noget, du kan bruge til at vinde en debat. Han taler →

» Jesus taler om sig selv som værende Sandhed. Som det virkelige. Som kropsliggørelsen af Gud selv. «

→ ikke om ideologi, dogmer eller regler. Han taler om sig selv som værende Sandhed. Som det virkelige. Som kropsliggørelsen af Gud selv. Som det, der står tilbage, når illusionerne falder. Og måske er det netop den sandhed, vi længes mest efter i dag: Ikke en ny idé eller dogme at følge, men en virkelighed at leve i. En sandhed, der sætter os fri.

Ordet sandhed leder hurtigt tankerne hen på fakta og korrekthed. På at have ret. På at kunne bevise noget. Men i de vers fra Bibelen har sandhed en dybere og mere levende betydning.

Det græske ord, som Jesus bruger, betyder ikke bare »det modsatte af en løgn«, som mange nok tænker, at sandhed er. Det betyder nærmere »det, der ikke er skjult«. Altså det, der er virkeligt. Det, der træder frem i lyset, viser sig at være ægte. Når Jesus siger, at vi lærer sandheden at kende, og sandheden skal gøre os frie, så taler han ikke om at lære den rigtige teologi eller følge det rette dogme. Han taler om at møde det, der er virkeligt. Det, der holder, når alt andet vakler.

Så når Jesus kalder sig selv sandheden, peger han ikke på en idé, men netop på sig selv. Det betyder, at sandheden ikke først og fremmest er noget, man forstår med hovedet. Det er noget, man møder. Noget, man lever i relation med.

At kende Jesus er at kende Sandheden. Og at kende Jesus er at blive mødt af den kærlighed, der ser dig, som du virkelig er. Ikke som du burde være. Ikke som andre forventer. Men som du er – elsket, sat fri og kaldet til liv.

Sandheden sætter os fri

Hvis sandheden er det virkelige, så må det, vi sættes fri fra, være det, der ikke er virkeligt, det illusoriske, Løgneren.

Løgneren oplever vi overalt omkring os. I stemmen, der siger, at du ikke er god nok. I forventningerne om, at du skal præstere for at have værdi. I religiøse regler, der mere handler om kontrol end om kærlighed. I skammen, der hvisker, at du ikke må vise, hvem du virkelig er. I billedet af Gud som en, der kun elsker, hvis du opfører dig rigtigt.

Midt i det træder Jesus ind som Sandheden selv. Som den, der afslører illusionerne og kalder os ud i lyset. Ikke for at dømme, men for at sætte os fri. Ikke for at tvinge os til at tro det rigtige, men for at invitere os til at være det, vi virkelig er: Guds elskede børn.

Vi sættes fri fra det, der binder os, uanset om det er samfundets stemmer eller religionens regler. Og vi sættes fri til noget større: Til kærlighed. Til fællesskab. Til liv.

Når Jesus siger, at sandheden gør os frie, så handler det ikke bare om at slippe ud af noget. Det handler om at træde ind i noget nyt og ægte. I mødet med Jesus får vi øje på det liv, vi er skabt til. Ikke et perfekt liv. Ikke et nemt liv. Men et liv i lyset. Et liv, hvor vi ikke behøver skjule os. Hvor vi tør stå frem som dem, vi er. Hvor vi ser andre med kærlighedens blik og begynder at tro, at vi selv er set sådan.

At leve i sandheden

Paulus skriver så smukt: »Skaberværket venter med længsel på, at Guds børn skal åbenbares.«³ Jeg oplever, at verden længes efter men-

Ulrick Refsager Dam

- præst i Kløvermarkskirken i Holbæk
- coacher ledere i udvikling af sunde relationer på arbejdspladsen
- har i 15 år arbejdet med at udvikle nye og relevante menighedsformer – bl.a. i uKirke og i Brorsons Kirke, København
- master i Ledelse og Menighedsudvikling fra Ansgar Teologiske Høyskole

» Uden sandhed mister vi
retningen og tilliden – og vi risikerer
at miste hinanden. «

nesker, der tør leve i sandheden. Mennesker, der ikke spiller roller. Mennesker, der ikke bruger religion som skjold. Mennesker, der er frie og frimodige i kærlighed.

I en verden, hvor så meget er overflade, hvor så mange ord er pakket ind i spin, og så mange mennesker går rundt og skjuler sig, dér står Jesus stadig og kalder os ind i en relation med det, der er virkeligt, med Sandheden og Kærligheden selv. Ikke for at kontrollere dig. Ikke for at presse dig ind i et bestemt mønster. Men for at sætte dig fri. Fri til at være menneske. Fri til at være elsket. Fri til at være sand.

Illusionen er, at du er forkert og skal fikses. Sandheden er, at du er set. Kendt. Elsket. Illusionen er en lang liste med regler. Sandheden er en person, der går med dig, også når du tvivler og snubler. At kende sandheden er ikke at vide det hele. Det er at blive fundet. Det er at finde hjem.

» At kende sandheden er ikke at
vide det hele. Det er at blive fundet.
Det er at finde hjem. «

1 Johannesevangeliet kap. 8, vers 31-32

2 Johannesevangeliet kap. 14, vers 6

3 Romerbrevet kap. 8, vers 19

At se Jesus' ansigt

Søren P. Grarup har haft brug for ikke bare at være præst
– og så har han erfaringer, som stadig får læberne til at bæve.

[≡] [🗨️] Lone Møller-Hansen

Jeg sidder med Søren P. Grarup i den kirke, han har tjent i længst. Ikke kun som præst, men også som aktiv pensionist. Baptistkirken i Silkeborg, som sikkert har talte dage: »Vi er blevet gamle, bærende kræfter flytter væk, ligesom de unge.« Han virker ikke ked af det, snarere afklaret. Søren var oprindeligt uddannet gartner, før han blev baptistpræst. En stor del af sit præsteliv har han også haft et andet job.

»Jeg oplevede, at jeg som fuldtidspræst i Købnerkirken på Amager var ved at miste forbindelsen til livet udenfor kirken. Jeg var »pakket ind i baptister«. Det blev lummert. I Silkeborg var der kun råd til en deltidsstilling. Her lavede jeg en cykeltrailer, hvor have-redskaberne stod på højkant. Jeg fik to slags kunder: Unge mennesker, der lige havde købt hus, og haven var groet til. Og gamle med en have med sjæl, som de ikke kunne klare længere. Det rodede i deres sjæl. Når de fandt ud af, at jeg var præst, havde vi mange gode snakke.«

Salmedigter

Søren er også kendt som salmedigter (se www.spgrarup.dk). Selv siger han, at han ofte har skrevet en salme af nød: »De gamle salmer springer fra omvendelsen og korset til himlen. Jeg vil gerne synge om livet. Når der ikke er en salme, der passer til gudstjenesten, må man jo skrive én. Jeg har flere gange oplevet det som

»Jeg var »pakket ind i baptister«. Det blev lummert.«

en erkendelsesproces. Pludselig svarer salmen tilbage. Har jeg skrevet det? De sidste linjer i »Over vor jord«: »Underfuldt må selv synd og død sig føje, og opsummeres i din kærlighed.« – Jeg forstår stadig ikke helt, hvad det betyder. Men jeg er blevet mere og mere klar over, at det er rigtigt. Til sidst skal alt sammenfattes i Guds kærlighed, også det, vi ser som skrupforkert.«

Ikke særlig social

Søren og hans kone Pia har tre børn. Da den yngste, Silas, var 12 år, gik der en prås op for Søren. Silas fik stillet diagnosen Asperger: »Da jeg lærte om det, genkendte jeg mange ting fra mig selv, og min mor og min morfar«, fortæller Søren. »Jeg er ikke særlig social. Jeg kan slet ikke small-talk. Jeg siger »godav«, men Kurt Sørensen i menigheden kan snakke med hvem som helst, og så hægter jeg mig på.«

Åndelig opvågning

Søren selv fik en åndelig opvågning i klosteret Taizé i 2002, da baptistpræsterne var dernede: »Jeg havde Hortons hovedpine og ville være i stilhed frem for at tale med vildtfremmede. Jeg anede ikke, hvad det indebar. Til sidst fandt jeg et asketræ, sad i to meters højde og fandt ro. Skulle jeg læse i Bibelen? Det blev bare ord, ord, ord. Jeg gik en tur ned ad Memory Lane, og pludselig var det, som om der stod tyk, sort røg op fra mit indre. Da det var feset

af, blev der helt stille. En jublende stilhed – nu begynder jeg at tude – for alting omkring mig, skyerne på himlen, fuglene i busken, æbleplantagen to km væk. Alting fortalte om Guds grænseløse kærlighed.«

Søren er meget rørt nu: »Mens jeg sad i mit asketræ, kom en lille grå larve i en usynlig tråd. Den standsede foran næsen. Den skulle lige fortælle mig, at den grimme larve og jeg var lige elskede og små i forhold til den, der har skabt os. Og så fortsatte den. En dag efter aftenbønnen i kirken var jeg gået ud i mørket for at få en smøg. Et pindsvin piggede sig hen over mine skosnuder. Da forstod jeg 100%, hvad Frans af Assisi mente, når han kaldte alle andre skabninger for brødre og søstre.«

Senere blev Søren »ramt af lynet« i kirkerummet, da han så på kors-ikonet og erkendte, at ingen kan løbe fra Guds uendelige kærlighed: »Vi mennesker tromler hinanden ned i krige, men Gud bliver ved med at elske. ... Min gamle matematiklærer kom mig til hjælp. Uendelig divideret med to er uendelig. Uendelig divideret med 2000 – eller 6-7 mia. er uendelig. Guds kærlighed er grænseløs!« Som en af Søren's salmer også forkynder.

»Når der ikke er en salme, der passer til gudstjenesten, må man jo skrive én.«

» Alting fortalte om Guds grænseløse kærlighed. «

→ Jesus' ansigt

Søren har også haft en anden grænsesprængende erfaring med Jesus, som har sat sig i ham og i hans forkyndelse: »Jeg var begyndt at tage på stille-retræter, men kunne ikke få styr på Gud – og mig selv. Jeg blev introduceret til Ignatius af Loyola og det personlige bibelstudie. Jeg har modvilje mod systemer, men satte mig til at læse teksten den første dag om den blinde Bartimæus ved Jeriko – og skulle genfortælle den tre gange for mig selv. Pludselig – jeg var stadig i mit eget tøj, men jeg var i Jeriko. Jeg stod mellem folk, og Jesus var længere fremme, lige udenfor byporten. Jeg stod bagerst. Bartimæus står foran Jesus og har front mod mig. Alle var lavere end jeg, så jeg kunne se lige derhen. Jeg kunne se

mandens ansigt. Et lukket ansigt, helt tydelig blind. De talte sammen, og så åbnede hans ansigt sig.«

Mens jeg stod dér, tænkte jeg: »Her står jeg, har været præst i 25 år, har prædiket om ham deroppe. Jeg burde se ham i øjnene, men det er den blinde stodder, der får lov til det. Jeg blev flov. Kiggede rundt, mon nogen havde lagt mærke til mig. Og så er det hele min menighed, der står omkring mig.«

Igen bæver Søren læber: »Det var et rap over nallerne. Måske har jeg i min forkyndelse ladet mennesker se Jesus bagfra. Min prædiken hver søndag skal handle om at se Jesus i øjnene. Troen skal blive til en personlig relation mellem Gud og mig. Præcis som mellem dig og mig.«

» Han så på kors-ikonet og erkendte, at ingen kan løbe fra Guds uendelige kærlighed. «

Søren P. Grarup, 76 år

- gift med Pia, tre børn: Jonas og Sara, der er adopteret fra Columbia, og Silas
- præst på Bornholm, i Købnerkirken, Silkeborg og Vejle
- i BaptistKirkens ledelse 2009-2013

Hånd, hjerte og hoved

BWAs generalsekretær mener, vi skal begynde med at tjene sammen, før vi forsøger at blive enige om teologien.

[≡] Elijah Brown, generalsekretær BWA,
oversat af Lone Møller-Hansen
[📷] Baptist World Alliance

På Baptist World Alliance's verdenskongres i Brisbane var der spørgetime med den nye ledelse af BWA: formand Karl Johnson fra Jamaica, næstformand Lynn Green fra England og generalsekretær Elijah Brown. Her lød spørgsmålet: »Hvordan kan BWA hænge sammen, når der er så store forskelle i holdninger og spiritualitet?«

Elijah Brown svarede: »Vi er hoved, hjerte og hænder. Vi skal ikke begynde med hovedet.

Vi skal starte med hænderne, med at handle sammen. Det vil bringe os til hjertet. Når hjerte og hænder er i takt, kan vi komme til hovedet.«

Jeg bad Elijah om at uddybe sit svar: *Hovedet* repræsenterer seriøs dialog, samtale, teologisk tænkning og stærke holdninger. *Hjertet* repræsenterer relationer. Og *Hånden* repræsenterer handling og praktisk tjeneste. Vi står

»*Vi er hoved, hjerte og hænder. Vi skal ikke begynde med hovedet. Vi skal starte med hænderne, med at handle sammen.*«

med komplekse udfordringer. Nogle mener, at visse teologiske holdninger kræver offentlige erklæringer. Især når der er betydelig uenighed om de teologiske overbevisninger.

Hovedet

De fleste ønsker at starte med »hovedet« – med teologiske samtaler og udtalelser. De vil have en formel dialog. Håbet er, at hvis vi »forstår« hinanden, er der størst chance for en relation. Vi »hører« hinanden. Selvfølgelig skal vi forstå den andens perspektiv. Vi skal lytte til hinanden. Den naturlige reaktion ved uenighed er at sætte »problemet« i centrum. Alle ser →

→ på det ud fra deres perspektiv, og når vi har diskuteret det, vil vi nå til enighed.

Vi håber og tror måske, at hvis vi kan nå til enighed (hovedet), vil det påvirke vores fællesskab (hjertet) og lede til, at vi tjener

Elijah Brown taler på kongressen i Brisbane.

» Vores eksistensberettigelse som baptister er, at vi føler os forpligtede på det samme kald til mission. «

*BWAs generalsekretær
Elijah Brown.*

*Fra venstre ses BWAs nye
formand, Karl Johnson,
Elijah Brown og den nye
næstformand Lynn Green.*

»» Det sker sjældent, at en intellektuel samtale leder til venskab. ««

verden sammen (hånden). Men min erfaring er, at den model virker ikke.

Hånden og hjertet

Vi skal gøre det omvendt. Vi skal begynde med »hånden« – at gøre noget sammen. Det leder naturligt til »hjertet«. Når vi er sammen i mission og tjeneste og oplever en god relation, er det meget nemmere at bevæge sig til »hovedet« og de svære samtaler. Så får vi de svære samtaler ud fra gensidig respekt og kærlighed i stedet for at have behov for at positionere os for at vise, at vi har ret.

Det sker sjældent, at en intellektuel samtale leder til venskab. Efter en interessant samtale ønsker nogle at fortsætte samtalen, men det fører ikke til, at de bliver venner. Det hjælper at tage på sommerstævne sammen, som I gør – og det elsker jeg. Det hjælper, hvis mennesker tjener sammen i et køkken for at give mad til fattige. Hvis mennesker går på gaden og beder for familier, de møder.

Alle de ting er handling – »hånden«. Når mennesker tjener sammen, er det mere sandsynligt, at det fører til venskab – i hvert fald til en positiv relation og til gensidig respekt. Normalt begynder en relation ved, at vi har en fælles interesse. Så nærmer vi os hinanden og finder et håbets rum, hvor samtaler kan forme fremtiden.

Fokus udad

Som baptist-bevægelse hjælper det enormt, hvis vores fokus er udad og ikke indad. Der

er et pres for at vende dialogen indad. Både i Baptist World Alliance og i de enkelte kirkesamfund og lokale kirker. Der er normalt pres på præsten for at opfylde menighedsmedlemernes behov mere end at opfylde behov hos mennesker rundt om os, der ikke kender Jesus.

Det kommer nemt til at handle om »hovedet« mere end »hænderne«. Selvfølgelig skal der være en balance. Det er vigtigt, at de, der allerede er i kirken, bliver betjent. Kirkesamfund skal have interne diskussioner. Men samtidig skal man holde fokus på »hånden« – handlinger, der forvandler liv og samfund.

Meget baptistisk

Det er faktisk meget baptistisk. Vores eksistensberettigelse som baptister er ikke, at vi alle deler samme teologi, men at vi føler os forpligtede på det samme kald til mission. Selv hvis vi var enige om teologien, ville det ikke nødvendigvis føre til, at vi var sammen om at sprede evangeliet, møde menneskers behov, gøre forskel i vores lokale nærområde og leve et liv i tro rettet mod vores medmennesker. Enhed i »hovedet« fører sjældent til handling i »hånden«.

Da jeg var generalsekretær i Nordamerikas Baptistsammenslutning (NABF), brugte vi en formiddag i en baptistkirke, hvor vi pakkede kasser med sko til forældreløse børn. En meget enkel opgave. Vi sad rundt om et bord og

pakkede den ene kasse efter den anden med sko. Og dér opstod naturligt mange samtaler. Nogle var dybe, nogle var meget personlige. Efter at have brugt to-tre timer med praktisk arbejde og naturlige samtaler opstod et meget stærkere fællesskab i »hjertet« imellem os. Når »hånd« og »hjerter« bevæger sig sammen, er det nemmere at have de svære »hoved«-diskussioner. Det kan vi måske også gøre i BWA? – en enkel men stærk påmindelse om, at vores teologiske overbevisning er, at tjeneste og mission er vores første og vigtigste kald.

Hvor starter du selv?

Normalt vil du ikke begynde med at udfordre mennesker til at tage imod Kristus, vil du? Først inviterer du mennesker hjem på mad eller til et arrangement i din kirke. I opbygger en relation. Ud af gensidig tillid vil der (måske) springe samtaler om tro – og at vedkommende tager imod Jesus. Så vi begynder med »hånden«, bevæger os til »hjertet« og slutter i »hovedet«.

»» Den naturlige reaktion ved uenighed er at sætte »problemet« i centrum. ««

Verdens baptister samlet

20 danskere deltog i Baptist World Alliance's verdenskongres i Brisbane i Australien.

[≡] Lone Møller-Hansen
[📷] Private

Blandt de 20 danske deltagere var 12 unge fra Baptisternes Børne- og Ungdomsforbund, ledet af Nicolas Fromsejer, og seks, der deltog i den norske arrangerede rejse – som før og efter kongressen virkelig var veltilrettelagt og mættet med indtryk fra smukke Australien.

BWA vokser

De seneste fem år har 44 nye medlemsorganisationer tilsluttet sig BWA – også fra nye lande, hvor der ikke før har været baptister. 17 er optaget i år. Det betyder, at BWA er vokset med 32% de seneste 10 år og tæller nu mindst 53 mio. baptister i 138 lande. Væksten

» Tanken er, at vi bl.a. vil have delt 450 mio. vidnesbyrd. «

i baptistkirkerne er primært sket i Afrika, hvor medlemstallet på ti år er mere end fordoblet. Både i Europa og Nordamerika har der været tilbagegang.

En anden grund til væksten er, at baptistorganisationer som universiteter og missionsorganisationer kan blive medlem. I år blev bl.a. et medie og en økonomisk rådgivningsorganisation medlemmer. Forudsætningen er, at det er en baptistorganisation, der søger optagelse.

» Nu skal forretningsudvalget påtage sig ansvar og støtte generalsekretæren og de ansatte områdechefer.«

Dermed bliver BWA meget mere slagkraftig, fordi vi samler en masse stærke ressourcer.

2000-året skal fejres

BWAs generalsekretær Elijah Brown brugte kongressens åbningsmøde til at lancere de næste otte års kampagne, der hedder *Acts2 Movement 2033*. Med udgangspunkt i Apostlenes Gerninger kapitel 2, vers 41-47 vil baptister verden over målrettet arbejde med mission indenfor fem kategorier: vidnesbyrd, Bibel, omsorg, frihed og retfærdighed samt naboskab.

Det er et projekt, som også BaptistKirken nemt kan engagere sig i. 2033 er 2000-året for Jesus' korsfæstelse, Helligåndens komme til alle disciple og kirkens opståen. Tanken er, at vi bl.a. vil have delt 450 mio. vidnesbyrd. Det sker ved, at alle 55 mio. baptister hvert år deler bare ét vidnesbyrd med en anden. Og hvis vi hvert år gør tre gode gerninger – helt i spejderånden – for mennesker med et behov,

vil der være en mia. mennesker, der i 2033 har mødt Jesus i handling.

BWA håber på, at en mio. mennesker vil skrive under på en pagt for religionsfrihed. Det kan man gøre snart – vi offentliggør et link, så snart det er tilgængeligt. Alle disse 'veje' udgør tilsammen *Acts2 Movement 2033*. BaptistKirken vil oversætte materialet, så det bliver let tilgængeligt.

Valgt til det øverste organ i BWA

Jeg blev på kongressen valgt til en betroet opgave. Jeg er sammen med 14 andre valgt til Baptist World Alliances Trustee Committee – på dansk forretningsudvalget. De seneste ti år har jeg været en del af verdensrådet, kaldet Executive Committee, og de seneste fem år har jeg været formand for BWAs personaleudvalg, og skal formentlig fortsætte med det ansvar de næste fem år. Vi har stort set ikke været brugt imellem de to årlige møder. Men nu skal forretningsudvalget påtage sig ansvar og støtte generalsekretæren og de ansatte områdechefer.

BWA arbejder med fem områder: »Tilbedelse, fællesskab og enhed«, »Mission og evangelisering«, »Nødhjælp og udviklingsarbejde«, »Religionsfrihed, menneskerettigheder og

retfærdighed« samt »Teologisk refleksion og lederudvikling«.

Helligånden

Noget af det, der var allermost gennemgående i kongressen, var, at Helligånden hele tiden blev omtalt og påkaldt. Det har jeg ikke oplevet på nogen anden konference eller kongres. Og det er jo sandt, at ingen af vores planer vil blive til noget, hvis ikke det er Helligånden, der har lagt det på vores hjerter.

I øvrigt blev Karl Johnson fra Jamaica valgt som den første formand for BWA fra Caribien og Lynn Green fra England blev som den første kvinde valgt som næstformand.

» BWA er vokset med 32% de seneste 10 år og tæller nu mindst 53 mio. baptister i 138 lande.«

Baptist World Alliance's verdenskongres

- 3400 deltagere fra 130 lande deltog i BWAs verdenskongres i Brisbane i Australien. Heraf var 20 danskere, blandt andet 12 unge fra BBU, ledt af Nicolas Fromsejer. Næste verdenskongres bliver i Europa i 2030.

De danske deltagere i BWAs verdenskongres i Brisbane, Australien – samlet i to omgange (og suppleret af Lotte og Preben Vang på det store gruppebillede).

Danske og ukrainske baptister... giver håb til krigens børn

Et fælles projekt mellem baptistkirkerne i Danmark og Ukraine sikrer psykologisk støtte til 2.000 krigsramte børn og fødevarehjælp til 500 familier tæt på frontlinjen.

[≡] Henrik Andersen, webredaktør
[📷] Private

I tre år har krigen vendt op og ned på millioner af ukrainske børns hverdag. Deres liv er præget af frygt, fare og en daglig kamp for overlevelse. Mange er tvunget på flugt, andre lever i kældre og metrostationer uden adgang til varme måltider, medicin eller skolegang.

Derfor har Baptistkirken i Danmark sammen med Det ukrainske Baptistsamfund taget initiativ til projektet »Hope for Ukraine«. Center for Kirkeligt Udviklings samarbejde (CKU) støtter projektet med en million kroner. Projektet er målrettet børn og udsatte familier i nogle af de hårdest ramte områder i det østlige Ukraine.

Traumatiserede børn uden skolegang

Krigen rammer også psykisk. Ifølge UNICEF risikerer 1,5 millioner børn at udvikle depression eller angst. Mange enlige mødre kæmper for at

støtte deres børn, men mangler selv overskud og ressourcer. Samtidig er 5,3 millioner børn forhindret i at gå i skole: Næsten 3.800 skoler er beskadiget – 365 er helt ødelagte.

Sommerlejre som frirum

For at give børnene en pause fra krigens virkelighed arrangerer »Hope for Ukraine« børnelejre i ti regioner. Her får børnene tre-fire dage væk fra frygt og usikkerhed. Der er leg, sport og kreative aktiviteter, men også traumesensitive lege og stille refleksion, som hjælper dem til at finde mod til hverdagen igen. Lejrene drives af frivillige fra baptistkirkerne, som er trænet af psykologer til at yde børnene særlig omsorg.

Hjælp efter lejrene

Støtten slutter ikke, når børnene tager hjem. Gennem kurset »Unbreakable«, udviklet af Ukraines bibelselskab i samarbejde med psykologer, får de syv ugers undervisning. Bibelsens

budskaber, kombineret med moderne psykologiske metoder, lærer børnene at bearbejde traumer, få mere modstandskraft og finde håb. De yngste lærer at forstå og slippe svære oplevelser, mens de ældre lærer konkrete »coping-teknikker« til at håndtere dårlige dage. Målet er at give nyt håb til 2.000 børn mellem 5 og 16 år.

Fødevarehjælp til familier

Traumehjælp kan ikke stå alene. I Dnipropetrovsk-regionen, tæt på frontlinjen, lever tusindvis af familier under konstante bombardementer. Her er næsten 400.000 internt fordrevne, og ofte handler dagligdagen kun om at skaffe mad. Projektet støtter 500 familier med kontant fødevarehjælp, så de selv kan købe det, de har mest brug for. Den form for hjælp

»Ifølge UNICEF risikerer 1,5 millioner børn at udvikle depression eller angst.«

Du kan også hjælpe!

Der er brug for meget mere hjælp til mad i Ukraine. Derfor kan du støtte projektet ved at sende et beløb på MobilePay 15397 eller konto 3201 10042879 mærket »Ukraine«. Gaver er fradragsberettigede efter gældende regler.

»Indsatsen udspringer af troen på, at omsorg og medmenneskelighed kan skabe varige forandringer.«

giver familierne værdighed og rammer mere præcist end uddeling af hjælpepakker. Lokale frivillige fra baptistkirkerne sikrer, at hjælpen sker med gennemsigtighed og ansvarlighed.

Et samarbejde med rødder

Samarbejdet mellem danske og ukrainske baptister bygger på mange års relationer i European Baptist Federation (EBF). Morten Kofoeds besøg i Ukraine i 2023 førte til projektet »Slavia Ukraine«, hvor mange børn fik psykosocial støtte, og familier modtog fødevarerhjælp. Erfaringerne herfra danner grundlag for »Hope for Ukraine«, som rækker endnu bredere.

Vicegeneralsekretæren for Ukraines bap-

tistsamfund sagde i 2023, at kirken skal være »mulighedernes vindue« og bidrage til, at der kommer et bedre Ukraine efter krigen.

Troen som drivkraft

For de frivillige handler indsatsen ikke kun om nødhjælp. Den udspringer af troen på, at omsorg og medmenneskelighed kan skabe varige forandringer. Projektet er derfor ikke blot et nødhjælpsprogram, men et vidnesbyrd om troens styrke midt i mørket. Når danske og ukrainske baptister går sammen, sender de et signal til verden: Ægte hjælp handler ikke kun om mad og medicin – men om at give mennesker troen på en bedre fremtid.

Sammen gør vi en forskel

Under fejringen af Ukraines uafhængighedsdag i Kyiv den 24. august modtog generalsekretærerne for Baptist World Alliance og European Baptist Federation, Elijah Brown og Alan Donaldson, begge en medalje fra præsident Zelenskij for den støtte, som baptister i hele verden yder til ukrainske baptisters hjælpearbejde.

Proces efter synoden

**Kursen er sat på ledelsens kompas:
vi vil rumme forskellighed i respekt!**

[≡] Bodil Højbak Møller,
generalsekretær i BaptistKirken
[📷] Unsplash

»Mange har bekræftet
fællesskabet og ønsket om at være
i fælles mission.«

Genstart2025 har åbnet mange samtaler! Måske for mange vil nogle sige ... – i hvert fald har det givet anledning til mange samtaler og diskussioner i ledelsen, i præstekollegiet, i menighederne, i netværksgrupper og i hjemmene. Ledelsen ønskede at involvere alle i vores kirke i en samtale om, hvordan vi som fællesskab bedst understøtter mission i og ud fra de lokale menigheder, så børn og unge og voksne må lære Jesus at kende og blive mødt af ham og hans kærlighed og blive mødt af et varmt og indbydende fællesskab.

Mange synspunkter

Samtalen er stukket af i alle retninger, og mange synspunkter og meninger er kommet frem. Mange

» Der var nogle vigtige værdier, som vi skulle drøfte og nå til enighed om. «

har bekræftet fællesskabet og ønsket om at være i fælles mission, mens andre har mindet os om forskellene og de forskellige udtryk, som er i Baptistkirken i Danmark. Det har af født mange samtaler på kryds og på tværs, og særligt nogle få emner har fyldt uforholdsmæssigt meget i samtalen. For vores fællesskab og samarbejde er så meget mere end det.

Fire spor

Genstart2025 havde oprindelig fire spor. Det første spor handler om støtte og udvikling af menighedernes virke og mission. Det må være menighedernes primære opgave, og derfor også den primære opgave for vores fælles arbejde i BaptistKirken.

Det andet spor er *udrustning af præster og lægfolk*. Menighederne har brug for dygtige og engagerede lægfolk og præster. Det er for stor en opgave for den enkelte menighed selv at løfte den opgave. Her har vi i særdeleshed brug for hjælp fra fællesskabet.

Det tredje spor er *trosformidling til børn og unge* med tilhørende styrkelse af børne- og ungdomsarbejdet lokalt og nationalt. Det sidste spor er udvikling og tilpasning af BaptistKirkens organisation og struktur for at kunne understøtte vores visioner.

Alt dette har vi ikke glemt, selvom samtalen har drejet sig om meget andet. Når værdierne

til Synoden ikke til fulde afspejlede de fire spor, skyldtes det, at ledelsen igennem de mange kritisk konstruktive tilbagemeldinger fra menighederne – med forskellig vægtlægning på kritik og konstruktivitet – oplevede, at der var nogle vigtige værdier, som vi skulle drøfte og nå til enighed om.

Opbakning til at fortsætte Genstart2025

Kærligheden og viljen til fællesskabet i Baptistkirken i Danmark stod tydeligst frem på Synoden – også selvom forskellene igen kom frem. Ledelsen og vores to mentorer oplevede en overvejende opbakning til Genstart2025 processen, hvor vi fortsætter med at have fokus på, hvordan vi i fællesskab bedst kan understøtte menighederne i deres lokale mission og virke, mens vi selvfølgelig også fortsætter vores internationale mission.

Fornyet samarbejde i BaptistKirken

I samtalerne er forskellige fremtidsscenarier blevet præsenteret, men en enig ledelse har besluttet, at vi vil lede BaptistKirken i retning imod at være en kirke, hvor vi vil rumme forskellighed

i respekt. For fællesskab uden respekt og tillid til dem, der er forskellige fra os selv, bliver en kampplads om magt og indflydelse.

En vigtig del af processen bliver at få gen-etableret tillid og respekt mellem menighederne. Vi håber på, at menighederne vil deltage i det med mindst samme engagement som i den foreløbige samtale. Genstart2025 er starten på et fornyet samarbejde i BaptistKirken.

På Landskonferencen den 27. september vil ledelsen fremlægge et forslag til en procesplan, som sikrer, at vi får talt om de teologiske udfordringer, vi som kirke står i, og får prioriteret det fremtidige arbejde med at udvikle og realisere de initiativer til mission, som vi drømmer om.

» Ledelsen og vores to mentorer oplevede en overvejende opbakning til Genstart2025 processen. «

Jesus døde for mig

Når jeg læser i min Bibel, finder jeg styrke.

[≡] Ann-Britt Klarholt

[📷] Astrid Melkær Andersen

Jeg læser ikke i min Bibel hver dag, men jeg bruger Bibelen til at glædes over, at Jesus var her for min skyld. At Han døde på korset for min skyld, og at Han opstod igen.

Jeg er af og til gudstjenesteleder eller skal holde en andagt, og da glædes jeg meget, fordi jeg i Bibelen finder passager, som jeg normalt ikke læser, men som alligevel giver stof til eftertanke.

Røde streger

Jeg begyndte at læse i min Bibel i kristendoms-klassen hos Per Nørgaard i Korskirken i Herlev. Vi lærte om opbygningen af Bibelen, og vi lærte at finde det, vi havde brug for. Det gjorde mig meget interesseret, og jeg begyndte at sætte

røde streger under passager, der især talte til mig. Det gør jeg stadig med stor glæde.

Det Nye Testamente er nok mit foretrukne, fordi det beskriver Jesus og hans lære til os, men jeg nyder også at læse Salmerne og Esajas' Bog.

Da børnene var små, og mens de var til spejder og FDF, blev de mange spændende historier i Det Gamle Testamente flittigt brugt, når der skulle læses højt eller laves en andagt.

Kærlighed til Gud og til din næste

For mig er et par af de vigtigste passager i Bibelen Matthæusevangeliets ord om det største bud i loven,¹ eller afsnittet, hvor Jesus lærer os, at Han er midt iblandt os, når vi beder.² Det giver mig stor tryghed og velsignelse at vide det.

Jeg er usikker, om der egentlig er passager,

jeg viger udenom. Men der er dog steder, hvor jeg føler, at de er skrevet til en anden tidsalder, fx når Paulus skriver, at kvinder skal tie i forsamlinger. Jeg tror ikke, at det var Jesus' holdning. Han talte jo trods alt med flere kvinder ifølge Bibelen.

Jeg vil opfordre alle til at læse i deres Bibel for på den måde at opleve Guds kærlighed og for at blive mindet om, at Jesus var her for vores skyld. Han elsker os alle og ønsker, at vi bliver i hans kærlighed.

»» Det giver mig stor tryghed og velsignelse at vide det. ««

1 Matthæusevangeliet kap. 22, vers 37-40

2 Matthæusevangeliet kap. 18, vers 19-21

Giv en gave til baptist.dk

Vi har brug for din hjælp!

baptist.dk er udelukkende finansieret af frivillige gaver og udkommer derfor kun, fordi gode givere støtter bladet. Vi er meget taknemmelige for, at mange vælger at betale – ofte store beløb – til det missionsprojekt, som vi også anser vores kirkeblad for at være.

Vi takker for de gaver, vi allerede har modtaget til *baptist.dk* i år. Årets udgifter er dog stadig ikke dækket, og vi kan ikke længere trække på en økonomisk »buffer« af tidligere

gaver. Den kapital er opbrugt! Udgivelsen afhænger altså af nye indtægter. Derfor håber vi, at du vil give en gave – og opfordre andre til at gøre det samme, så vi fortsat kan udgive fem blade om året.

Du kan sende en gave ved overførsel til MobilePay nr. 143 404 eller konto 3201 10042879 mærket »baptist.dk«. Gaver er fradragsberettigede og indberettes til SKAT efter gældende regler.

Navne

Døbte

Korskirken, Herlev

03.08.2025: Malene Josephine Riis, f. 28.03.1993

Roskilde

23.03.2025

Eva Friis, f. 30.01.1972

Anton Grube Skårhøj, f. 17.08.2011

Bill Krogh, f. 24.03.1955

Noah Krabbe, f. 30.06.2006

Frikirken i Sæby

15.06.2025:

David Bawi Ral Hei, f. 25.05.2011

Adam Lundegaard Nielsen, f. 24.03.2011

Mariann Frøstrup Skarving, f. 16.07.1979

Vejle Baptistkirke

27.04.2025:

Samuel Ndikuriyo, f. 02.07.2009

David Peace Ndikuriyo, f. 02.12.2011

Optaget

Roskilde

23.03.2025

Hilde Ramnefjell Dolva, f. 05.09.1965

Ken Dolva, f. 27.12.1960

Aleksander Høier, f. 04.06.1994

Frikirken i Sæby

01.12.2024: Elea Bentsen, f. 08.09.2010

01.05.2025: Christina Grane Mikkelsen, f. 03.04.2003

29.06.2025:

Susanne Marianne Møller, f. 14.10.1977

Niels Christian Møller, f. 13.09.1976

Døde

Fredrikshavn

Mogens Rasmussen, født 15.04.1943, optaget 10.03.2022,

døde 20.08.2025

Roskilde

Dorte Lund, født 01.07.1956, døbt 07.06.1970

i Nørresundby, døde 13.07.2025

Sindal

Jens Ole Andersen, født 30.03.1945, døbt 24.09.1961

i Sindal, døde 14.07.2025

Tølløse

Aksel Bolvig Hansen, født 26.02.1938, døbt 16.04.1950

i Skee, døde 17.02.2025

Ninna Dalgård, født 23.05.1937, optaget 06.01.2013,

døde 29.07.2025

Østhimmerland

Ib Møller Pedersen, født 31.01.1940, døbt 17.03.1957

i Vaarst, døde 05.07.2025

Karmelkirken, Aalborg

Anne Marie Beck, født 18.08.1947, døbt 18.04.1965

i Hjørring, døde 02.07.2025

Desperat hetz mod døbere på pietismens tid

Fromme konger i 1700-tallet forfulgte mange døbere både i Danmark og Norge. Det ramte brødrene Bølle, der var født ved Viborg. Simon boede fra 1739 i København, og Søren bosatte sig i Drammen fra 1737.

[≡] Bent Hylleberg,
pensioneret baptistpræst
[📷] Arkiv

I 1700-tallet nægtede flere forældre at lade deres nyfødte børn døbe, som loven krævede indenfor otte dage. Kongen befalede, at præsterne i København – hemmeligt – skulle finde ud af, hvor mange det drejede sig om. Der var »snesevis af forældre«.

Simon og Maren Bølle

Blandt dem var Simon og Maren, der fra 1739 ledte en husgruppe. Han brød også loven på to andre punkter: Han holdt nadver og foretog en vielse. Det viser, at han ville skabe en »fri kirke«, der intet fællesskab skulle have med den lutherske – »frafaldne« – kulturkirke.

Kongen udstedte tre love, der skulle styre det vakte lægfolk. Den første tillod, at dåben kunne udskydes seks uger. Blev loven overtrådt, skulle familierne rejse til fristaden Fredericia – eller landsforvises. Den anden påbød, at husmøderne skulle kontrolleres af

præsterne. Den tredje handlede direkte om døbere: »Reskriptet af 5. Marts 1743 mod Separatister og Anabaptister«.

Fra nu af måtte ingen »bo og opholde sig her i landet, som er henfalden til den anabaptistiske vildfarelse og ikke vil lade sine børn døbe efter loven inden 8 dage, efter de er fødte«. Hvis døberne overtrådte loven, blev de forvist til fristæderne, hvortil »de inden påske 1746 skal forføje sig«. Hvis de nægtede, »hensættes de i tugthuset«.

Simon Bølle og den lille københavnske menigheds skæbne med ca. 20 deltagere fortaber sig i mørket.

Anniken og Søren Bølle

I Norge gik det anderledes med Søren Bølle og hans store menighed. Han blev teologisk kandidat i København i 1740. To år efter lod

»Med list adskilte myndighederne nu menighedens medlemmer.«

han sig døbe sammen med otte andre i Drammen, hvor de stiftede en døbermenighed. Hans tre brud på loven ligner til forveksling Simon Bøllers.

Det førte til en forgæves »omskoling« i fængslet i Oslo. I 1743 døbte han 25 voksne i elven ved Drammen. En af de unge kvinder døde, og han begravede hende i haven. Følgerne blev himmelråbende. Menighedens ledere blev landsforviste som »forførere og oprørere«, hvorpå de søgte ophold i fristæderne. De blev sejlet til Fredericia, hvorfra de blev forvist. Det samme skete i Frederiksstad: »En mand førte os straks ud af byen og lod os gå, hvorhen vi selv kunne, fremmede og fattige«.

Beslutsomt rejste de til Drammen igen for at bringe menigheden til Altona på et skib, som de selv lejede. Listen over emigranter, som de

»Døbermenighedens ledere blev landsforviste som »forførere og oprørere.«

De Kislammehus og Biskoppsrum
i Danmark og Norge.
Au 5. Martii 1745.

[illegible]

›Reskriptet af 5. Marts 1745 mod Separatister og Anabaptister‹.
Nødvendigheden af denne befaling fortæller tydeligt, at det var
døberne, der var tidens store udfordring – også 100 år senere.

Her ses de to nabobyers våben-
skjolde. **Hamborg** med en lukket
port, og **Altona** med en port, der
antyder gæstfrihed. Men sådan
blev det ikke for døberne
i 1740'erne.

afleverede i Drammen, talte 101 døbte og 27 børn – men nu nægtede bystyret dem at rejse.

Hvem var »bøllerne«?

Med list adskilte myndighederne derpå menighedens medlemmer. De udviste syv ledere med familier, mens resten skulle forblive i Drammen, hvor »de nok med tiden ved fornuftige læreres opbyggelige opførsel kan blive førte på den rette vej igen«. Døberne tog sagen i egen hånd.

Midt om natten gik de fra Drammen »vestpå for at sejle efter de andre«. To uger senere op-

holdt der sig 60 døbere i Altona, inkl. »kvinder og børn«. Heller ikke her fik de fred. Efter endnu en vielse i menigheden påbød kong Christian VI alle baptister at forlade »Fristaden« (!).

Byens præsident ændrede kongens ordre efter døbernes ønske, hvis de ville fjerne alle særpreg: Langt skæg, rem om livet og deres hvide dragter. Deres ydre identitet blev dem berøvet. Menigheden gik efter 1744 i opløsning.

I 1747 gav kong Frederik V en lov, der ændrede Altonas status. Døberne fik indrømmelser, der gav dem nogle af de rettigheder, som

brødrene Bølle havde kæmpet for at indføre i København og Drammen. Men da var det for sent. Nogle tog til Drammen, hvor de efter omskoling gik ind i statskirken. Andre flyttede rundt i Slesvig. Søren Bølle døde i Altona i 1780'erne, hvor »nogle barmhjertige familier årligt gav ham noget bistand«.

Styrker fromhed riget?

Statsledere har ofte forsøgt at beholde magten ved at stække andres frihed – fx muslimers – under dække af kristen fromhed. Sker det også i Europa i dag, hvor »kristne lande« forsøger at udøve sindelagskontrol? Kan åndsliv reguleres med tvang?

Jordskælvskatastrofe i Myanmar

– baptistkirker bringer håb og hjælp

Den 28. marts 2025 blev Myanmar ramt af et ødelæggende jordskælv, der målte 7,7 på Richter-skalaen – efterfulgt af endnu et skælv på 6,4.

[≡] Morten Kofoed,
international missionssekretær

[📷] Maung Khan Sum, MBC

Epicentret for jordskælvne i marts 2025 lå i Sagaing- og Mandalay-regionerne i det centrale Myanmar. Omkring 4.000 mennesker mistede livet, mere end 5.000 blev såret, og hundredvis er stadig meldt savnet. Myanmar er i forvejen præget af konflikt og ustabilitet, og næsten 20 millioner ud af landets 55 millioner mennesker har nu brug for hjælp. Midt i denne tragedie rykkede Myanmar Baptist Convention (MBC) ud med nødhjælp i samarbejde med både lokale menigheder og internationale partnere – herunder Baptistkirken i Danmark.

Dansk støtte når langt ud

Baptistkirken i Danmark har dels bidraget med egne indsamlede midler og dels med cirka 1 mio. kr. fra Danish Emergency Relief Fund, som administreres af Civilsamfund i Udvikling. Støtten har finansieret mad, vand, tøj, midlertidige shelters, hygiejnesæt og kontant hjælp til familier, så de selv kan købe fornødenheder. Lederen af MBCs nødhjælpsindsats, Maung Khan Sum, fortæller: »Bidraget fra Danmark har været en direkte livline til mange af de mest sårbare familier i de hårdest ramte om-

Støt!

Du kan være med til at støtte MBCs fortsatte arbejde med jordskælvsofre ved at sende et beløb til MobilePay 330 048 eller kontr. 3201 10042879 mærket »Myanmar«. Gaver er fradragsberettigede efter gældende regler.

Familie modtager hjælp.

» Over 3.500 familier har modtaget kontant støtte, så de selv kan købe mad og nødvendigheder.«

råder. Mange har mistet alt, og hjælpen fra Danmark har været uvurderlig.«

Mad, tag over hovedet og håb

Fra 20 lokale baptistkirker i området er der blevet uddelt mad, vand, tøj, presenninger, myggenet, madrasser og andre fornødenheder til tusindvis af familier. Over 3.500 familier har modtaget kontant støtte, så de selv kan købe mad og nødvendigheder. I alt er mere end 10.000 familier blevet hjulpet i perioden april til juni. MBC har arbejdet tæt sammen med andre organisationer for at identificere de mest trængende for at sikre, at hjælpen gik til de rigtige personer.

Igen har kirken vist sit værd. De lokale kirker har fungeret som nødhjælpscentre, hvor både præster og menighedsmedlemmer har koordineret uddelingen af nødhjælpen og tilbudt samtaler og sjælesorg til de ofte traumatiserede overlevende. Maung Khan Sum fremhæver netop traumehjælpen som vigtig: »De mange samtaler og støtte er vigtige for at give håbet tilbage, genskabe værdigheden og løfte modet hos dem, der har mistet så meget.«

Registrering af nødhjælpsmodtagere.

Samarbejde trodser forhindringer

Militæret har ofte besværliggjort hjælpearbejdet, som også har været udfordret af ødelagt infrastruktur og politiske spændinger. Da landet i forvejen er i borgerkrig, er der også sikkerhedsrisici at tage hensyn til. Alligevel er det lykkedes MBC at få hjælpen frem. I hele forløbet har der været et godt samarbejde med bl.a. Baptist World Alliance, Asia Pacific Baptist Federation, World Vision, ligesom de ungarske baptister har sendt flere nødhjælpssteams afsted til Myanmar for at assistere MBC med arbejdet.

» MBCs indsats er mere end bare nødhjælp. Også åndelig omsorg er vigtig.«

Uddeling af tandbørster.

En kærlighed, der varer ved

MBCs indsats er mere end bare nødhjælp. Også åndelig omsorg er vigtig – udtrykt i mottoet »From MBC with love«. ¹ Når sikkerheden tillader det, er planen at åbne mobile sundhedsklinikker i landet, hvor sundhedssystemet i forvejen er i knæ efter militærkuppet i februar 2021. Mange steder er infrastrukturen ødelagt pga. borgerkrigen, og efter jordskælvet er der også et stort genopbygningsarbejde.

Taknemligheden over støtten fra hele verden er stor. Maung Khan Sum slutter med at sige: »Jeres generøsitet bringer håb, glæde og opmuntring – og den gør det muligt for os at vidne om Kristus' kærlighed i ord og handling og bringe håb til de mange, der lige nu oplever håbløshed.«

Bønnens **magt** er stor

På en sommertur rundt i vores dejlige land kom jeg sammen med et par gode venner til Agerø, som er forbundet med Mors med en dæmning.

[≡] Anni Olsen

[📷] Aaron Burden – Unsplash

På Agerø i Limfjorden mødte jeg en smuk og tankevækkende fortælling. Den begynder sådan: I begyndelsen af 1900-tallet boede der på Agerø to ugifte søstre på en stor gård, som de havde arvet. En dag var de to søstre gået over dæmningen til Mors på besøg. På vejen hjem blev det meget tåget, og søstrene blev bekymrede for, om de kunne finde vej over dæmningen i tågen.

Fanget i tågen

De lagde sig på knæ på dæmningen og bad til vor Herre om hjælp til at finde vejen gennem

tågen. I deres bøn lovede de Gud, at hvis de med hans hjælp kom hjem, ville de give alt, hvad de ejede til ham! Søstrene fandt vej gennem tågen, og efterfølgende skænkede de deres store gård til kirken. For de midler blev der bygget den smukkeste lille kirke på Agerø. Den blev indviet i 1908.

Bønnens magt

På kirkegården omkring kirken fandt jeg en noget nyere gravsten med følgende indskrift: »Bønnens magt er stor«!

Lad os huske på det i vores personlige forhold, men også i den aktuelle verdenssituation og vores fælles fremtid i menighederne.